

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

ΊΑΚΩΒΟΥ
τῷ
ἈΔΕΛΦΟΘΕΟΥ

ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ (†)

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΥ

Ὁ Ἱερεύς·

[Μετὰ τὴν προσκομιδὴν τῶν ἁγίων δώρων ἐν τῇ Προθέσει, τελουμένην ἀπλῶς καὶ ἄνευ τῆς εὐχῆς τῆς Προσκομιδῆς, ἣτις λέγεται βραδύτερον, ἰστάμενος πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης, κεκλεισμένης ἔτι τῆς ὥραιας Πύλης, λέγει μυστικῶς ταύτην τὴν εὐχήν]:

Εν πλήθει ἁμαρτιῶν μεμολυσμένον μή με ἐξουδενώσῃ, Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· ἰδοὺ γὰρ προσήλθον τῷ θείῳ τούτῳ καὶ ἐπουρανίῳ μυστηρίῳ Σου οὐχ ὡς ἄξιος ὑπάρχων, ἀλλ' εἰς τὴν Σὴν ἀφορῶν ἀγαθότητα· ἀφήμι Σοι τὴν φωνήν, ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ· ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ οὐκ εἶμι ἄξιος ἀντοφθαλμησαί τῇ ἱερᾷ Σου ταύτῃ καὶ πνευματικῇ τραπέζῃ, ἐφ' ἣ ὁ μονογενὴς Σου Υἱὸς καὶ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ κατεστιγμένῳ πάσῃ κηλίδι, μυστικῶς πρόκειται εἰς θυσίαν. Διὸ ταύτην Σοι τὴν ἱκεσίαν καὶ εὐχαριστίαν προσάγω τοῦ καταπεμφθῆναί μοι τὸ Πνεῦμά Σου τὸ Παράκλητον ἐνισχυὸν καὶ καταρτίζον με πρὸς τὴν λειτουργίαν ταύτην καὶ τὴν παρὰ Σοῦ μοι τῷ λαῷ ἐπαγγελθεῖσαν φωνὴν ἀκατακρίτως ταύτην ἀποφθέγξασθαι καταξίωσον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ, ἀγαθῷ, ζωοποιῷ καὶ ὁμοουσίῳ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

[Εἶτα ἀνοιγομένων τῶν βασιλικῶν πυλῶν λέγει ἐκφώνως].

Ὁ Ἱερεὺς·

Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, τῷ τριαδικῷ καὶ ἐνιαίῳ φωτὶ τῆς θεότητος, τῆς ἐν Τριάδι μοναδικῶς ὑπαρχούσης καὶ διαιρουμένης ἀδιαιρέτως. Τριάς γάρ, εἷς Θεὸς παντοκράτωρ. Οὐ τὴν δόξαν οἱ οὐρανοὶ διηγούνται, ἡ δὲ γῆ τὴν Αὐτοῦ δεσποτείαν, καὶ ἡ θάλασσα τὸ Αὐτοῦ κράτος, καὶ πᾶσα αἰσθητὴ καὶ νοητὴ κτίσις τὴν Αὐτοῦ μεγαλειότητα κηρύττει πάντοτε· ὅτι Αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, κράτος, μεγαλωσύνη τε καὶ μεγαλοπρέπεια, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς (ἐκφώνως)·

Εὐεργέτα καὶ Βασιλεὺς τῶν αἰώνων καὶ τῆς κτίσεως ἀπάσης Δημιουργέ, πρόσδεξαι προσιοῦσάν Σοι διὰ τοῦ Χριστοῦ Σου τὴν Ἐκκλησίαν Σου, ἐκάστῳ τὸ συμφέρον ἐκπλήρωσον, ἄγαγε πάντας εἰς τελειότητα καὶ ἀξίους ἡμᾶς ἀπέργασαι τῆς χάριτος τοῦ ἁγιασμοῦ Σου, ἐπισυνάγων ἡμᾶς ἐν τῇ ἁγίᾳ Σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἣν περιποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' Οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος

[Πάντοτε ἐστραμμένος πρὸς τὸν λαόν, ἐκφωνεῖ]:

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς (ἐκφώνως)·

Ο Θεός, ὁ πρόσδεξάμενος Ἀβελ τὰ δῶρα, Νῶε καὶ Ἀβραάμ τὴν θυσίαν, Ἀαρῶν καὶ Ζαχαρίου τὸ θυμίαμα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ χειρὸς ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸ θυμίαμα τοῦτο εἰς ὄσμην εὐωδίας καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ Σου· ὅτι εὐλογημένος ὑπάρχεις καὶ πρέπει Σοὶ ἡ δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

[Εἶτα ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, μεθ' ὃ παραλαμβάνων ἐξ αὐτῆς τὰς Ἁγίας Γραφὰς καὶ δίδων αὐτὰς τῷ Διακόνῳ, προπορευομένου λαμπαδηφόρου, ἐξέρχεται τοῦ ἁγίου Βήματος καὶ ποιεῖται Εἴσοδον, ψάλλων μετὰ τοῦ Διακόνου τὸ Τροπάριον: Ὁ μονογενῆς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Οἱ εἰσοδεύοντες, φθάσαντες εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔνθα εὔρηται ἄμβων, ἀποτιθέασιν ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἁγίας Γραφὰς καὶ χωροῦσι πρὸς τὸ ἅγιον Βῆμα, πρὸ δὲ τῆς ὠραίας Πύλης ἰστάμενος λέγει ἐκφώνως τὴν ἐξῆς εὐχήν]:

Ὁ Θεός, ὁ παντοκράτωρ, ὁ μεγαλώνυμος Κύριος, ὁ δούς ἡμῖν εἴσοδον εἰς τὰ Ἁγία τῶν Ἁγίων διὰ τῆς ἐπιδημίας τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἱκετεύομεν καὶ παρακαλοῦμεν τὴν Σὴν ἀγαθότητα· ἐπειδὴ ἔμφοβοι καὶ ἔντρομοὶ ἐσμεν μέλλοντες παρεστάναι τῷ ἁγίῳ Σου Θυσιαστηρίῳ, ἐξαπόστειλον ἐφ' ἡμᾶς ὁ Θεὸς τὴν χάριν Σου τὴν ἀγαθὴν καὶ ἁγίασον τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύματα καὶ ἀλλοίωσον τὰ φρονήματα ἡμῶν πρὸς εὐσέβειαν, ἵνα ἐν καθαρῷ συνειδότι προσφέρωμέν Σοι δῶρα, δόματα, καρπώματα εἰς ἀθέτησιν τῶν ἡμετέρων πλημμελημάτων καὶ εἰς ἰλασμόν παντὸς τοῦ λαοῦ Σου· χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός, [χορός]: Ἀμήν.

[Μετὰ τοῦτο εἰσερχόμενος εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα λέγει ἐπικλινόμενος μυστικῶς τὴν εὐχήν]:

Ὁ Ἱερεὺς·

Ὁκτίρμον καὶ ἐλεῆμον, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε καὶ ἀληθινὲ Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου Σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν Σῶν ἱκετῶν καὶ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς πειρασμοῦ, διαβολικοῦ τε καὶ ἀνθρωπίνου, καὶ μὴ ἀποστήσης ἀφ' ἡμῶν τὴν Σὴν βοήθειαν, μηδὲ βαρυτέρας τῆς ἡμετέρας δυνάμεως παιδείας ἐπαγάγης

ἡμῖν· ἡμεῖς γὰρ οὐχὶ ἱκανοὶ πρὸς τὸ νικᾶν τὰ ἀντιπίπτοντα, Σὺ δὲ δυνατὸς εἶ, Κύριε, εἰς τὸ σῶζειν ἐκ πάντων τῶν ἐναντιωμάτων. Σῶσον ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἐκ τῶν δυσχερῶν τοῦ κόσμου τούτου κατὰ τὴν χρηστότητά Σου, ὅπως, εἰσελθόντες ἐν καθαρᾷ συνειδήσει πρὸς τὸ ἅγιόν Σου θυσιαστήριον, τὸν μακάριον καὶ τρισάγιον ὕμνον σὺν ταῖς ἐπουρανίαις Δυνάμεσιν ἀκατακρίτως ἀναπέμπωμέν Σοι καί, τὴν εὐάρεστον Σοι καὶ θεῖαν ἐπιτελέσαντες λειτουργίαν, καταξιωθῶμεν τῆς αἰωνίου ζωῆς. Ἀμήν.

[Ἐν τῷ εἰσέρχεσθαι τὸν ἱερέα εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα λέγει, ἐστραμμένος πρὸς τὸν λαόν]:

Ὁ Διάκονος·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς [Μεθ' ἐκάστην αἴτησιν τοῦ Διακόνου ψάλλει]:
Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ Θεοῦ φιλανθρωπίας καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώσεως πασῶν τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἁγιωτάτου Πατρὸς καὶ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ συγχωρήσεως τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν καὶ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης καὶ ἐπαναστάσεως ἐχθρῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ, τῶν θείων καὶ πανευφύμων Ἀποστόλων, ἐνδόξων Προφητῶν καὶ ἀθλοφόρων μαρτύρων καὶ πάντων τῶν

ἁγίων καὶ δικαίων μνημονεύσωμεν, ὅπως εὐχαῖς αὐτῶν
καὶ πρεσβείαις οἱ πάντες ἐλεηθῶμεν.

Ἦ ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ἦ ὁ Ἱερεύς·

Ἦ ὅτι ἅγιος εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ ἐν ἁγίοις κατοικεῖς καὶ ἐπαναπαύει καὶ Σοὶ τὴν δόξαν καὶ τὸν τρισάγιον ὕμνον ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἦ ὁ λαός· Ἦ ἅγιος ὁ Θεὸς [καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Τρισαγίου ὕμνου].

[Ἐν τῷ ψάλλεσθαι τὸν Τρισάγιον ὕμνον ἐξέρχεται μετὰ τοῦ Διακόνου ἐκ τῆς ὥραίας Πύλης τοῦ ἁγίου Βήματος πρὸς τὸν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ ἄμβωνα καί, ἐπ' αὐτοῦ ἰστάμενος, λέγει μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Τρισαγίου ὕμνου]:

Ἦ ὁ Ἱερεύς· Εἰρήνη πᾶσιν.

Ἦ ὁ λαός· Καὶ τῷ Πνεύματί σου.

[Ἦ Ὁ Ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὸν Ἀπόστολον, ἰστάμενος παρὰ τὸν ἄμβωνα, καὶ θυμιᾷ μὲν ὁ Διάκονος, λέγει δὲ μυστικῶς]:

Ἦ ὁ Ἱερεύς·

Σοὶ τῷ πεπληρωμένῳ πάσης εὐωδίας καὶ εὐφροσύνης, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ὧν δέδωκας ἡμῖν, προσφερομένῳ Σοὶ τὸ θυμίαμα τοῦτο· ἀναληφθήτω δὴ δεόμεθα ἐνώπιόν Σου ἐκ πενιχρῶν ἡμῶν χειρῶν εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον Σου Θυσιαστήριον, εἰς ὄσμην εὐωδίας, εἰς ἄφρασιν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν καὶ εἰς ἰλασμόν τοῦ λαοῦ Σου· χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' Οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

[Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Ἀποστόλου]

Ἦ ὁ λαός· Ἀλληλούϊα (τρὶς).

Ὁ Διάκονος·

Εἴπωμεν πάντες, Κύριε ἐλέησον.

Ὁ λαός. Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Κύριε παντοκράτορ, ἐπουράνιε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά Σου ἐπάκουσον.

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώσεως πασῶν τῶν ἁγίων σου Ἐκκλησιῶν δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἁγιωτάτου Πατρὸς καὶ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, αἰχμαλωσίας, πικροῦ θανάτου, καὶ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν δεηθῶμεν.

Καὶ ὑπὲρ τοῦ περιστῶτος λαοῦ καὶ ἀπεκδεχομένου τὸ παρά Σοῦ πλούσιον καὶ μέγα ἔλεος ἱκετεύομέν Σε, σπλαγχνίσθητι καὶ ἐλέησον.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου.

Ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον Σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς.

Ἐψωσον κέρας χριστιανῶν, τῇ δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ, τῇ πρεσβείᾳ τῆς παναγίας εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τοῦ Προδρόμου, καὶ τῶν Ἀποστόλων σου καὶ πάντων τῶν ἁγίων Σου, ἱκετεύομέν Σε, πολυέλεε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων Σου καὶ ἐλέησον.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον (τρὶς).

[Ἐν τῷ λέγειν τ' ἀνωτέρω τὸν Διάκονον, εὐχεται μυστικῶς]:

Ὁ Ἱερεὺς·

Ελλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλόανθρωπε Κύριε, τὸ τῆς γνώσεως ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελι-

κῶν κηρυγμάτων Σου κατανόησιν· ἔνθες ἡμῖν καὶ τῶν μακαρίων Σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα, τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα πρὸς εὐαρέστησιν τὴν Σὴν καὶ φρονούντες καὶ πράττοντες.

[Καὶ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ λαοῦ συμπλήρωσιν τοῦ «Κύριε ἐλέησον» λέγει ἐκφώνως]:

Ὁ Ἱερεὺς·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ εὐαγγελισμὸς καὶ φωτισμὸς, σωτὴρ καὶ φύλαξ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, ὁ Θεὸς, καὶ ὁ μονογενὴς Σου Υἱός, καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν τῇ ἁγίᾳ ἀναγνώσει.

[Καὶ ἀναγινώσκει ἀμέσως ὁ Διάκονος τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ Ἱερεὺς κηρύσσει τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τοῦ ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ ἄμβωνος, εἶτα δὲ χωρεῖ μετὰ τοῦ Διακόνου πρὸς τὸ ἅγιον Βῆμα καὶ εἰσερχόμενος εἰς αὐτὸ ἐπεύχεται μυστικῶς]:

Ὁ Ἱερεὺς·

Ὁ ἐνηχήσας ἡμᾶς Θεὸς τὰ θεῖά Σου λόγια καὶ σωτήρια, φώτισον τὰς ψυχὰς ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς τὴν τῶν προαναγνωσθέντων κατάληψιν, ὡς μὴ μόνον ἀκροατὰς ὀφθῆναι τῶν πνευματικῶν ρημάτων, ἀλλὰ καὶ ποιητὰς πράξεων ἀγαθῶν, πίστιν μετερχομένους ἀνύπουλον, βίον ἄμεμπτον, πολιτείαν ἀνέγκλητον, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν μεθ' Οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

[Ἐν δὲ τῷ εἰσελθεῖν τὸν Ἱερέα εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, ἰστάμενος πρὸ τῆς ὡραίας Πύλης, λέγει, πάντοτε πρὸς τὸν λαὸν στρεφόμενος]:

Ὁ Διάκονος

Σχολάσωμεν ἐκτενῶς. Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπεὶ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίας καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπεὶ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώσεως πασῶν τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπεὶ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἁγιωτάτου Πατρὸς καὶ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου τοῦ λαοῦ, Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπεὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν καὶ συγχωρήσεως πλημμελημάτων ἡμῶν, καὶ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, ἐπαναστάσεως ἐχθρῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον οἱ πάντες παρὰ τοῦ Κυρίου διελθεῖν αἰτησώμεθα.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὑγείᾳ ἐκτελέσαι ἡμᾶς παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα καὶ ἀνεπαίσχυντα, καὶ καλὴν ἀπολογία, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ καὶ φρικτοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ τῶν θείων καὶ πανευφήμων Ἀπο-

στόλων, ἐνδόξων προφητῶν, ἀθλοφόρων καὶ μαρτύρων, μετὰ πάντων τῶν ἀγίων καὶ δικαίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός· Σοὶ Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς [μυστικῶς]:

Δέσποτα ζωοποιε καὶ ἀγαθῶν χορηγέ, ὁ δούς τοῖς ἀνθρώποις τὴν μακαρίαν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καταξίωσον ἡμᾶς, ἀγαθέ, ἐν ἀγιασμῷ καὶ ταύτην Σοὶ τὴν θείαν ἐπιτελέσαι λειτουργίαν, εἰς ἀπόλαυσιν τῆς μελλούσης μακαριότητος.

(ἐκφώνως):

Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους Σου πάντοτε φυλαττόμενοι καὶ εἰς φῶς ἀληθείας ὀδηγούμενοι, Σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπωμεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος·

Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ ψάλωμεν.

Μή τις τῶν κατηχουμένων, μή τις τῶν ἀμυήτων, μή τις τῶν μὴ δυναμένων ἡμῖν συνδεηθῆναι. Ἀλλήλους ἐπίγνωτε· τὰς θύρας ὀρθοὶ πάντες.

Ὁ λαός· Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ κτλ.

[Ὁ Ἱερεὺς μετὰ τοῦ Διακόνου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ψαλμωδίας τοῦ ὕμνου, σιωπῶντες μεταφέρουσι τὰ τίμια δῶρα εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν. Πρὸ δὲ τῆς ἐναποθέσεως αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ ἀγίου βήματος ἱστάμενος μετὰ τοῦ Διακόνου καὶ κρατῶν τὸ ἅγιον Ποτήριον, διακοπτομένης τῆς ψαλμωδίας τοῦ ὕμνου εἰς τὸ «μετὰ πάσης Ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας», λέγει ἐκφώνως τὴν εὐχὴν τῆς προθέσεως]:

Ὁ Ἱερεὺς·

Ο Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον Ἄρτον, τὴν τροφήν τοῦ παντὸς κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐξαποστείλας Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν καὶ Εὐ-

εργέτην, εὐλογοῦντα καὶ ἀγιάζοντα ἡμᾶς, Αὐτὸς εὐλόγησον τὴν Πρόθεσιν ταύτην καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουράνιον Σου Θυσιαστήριον· μνημόνευσον ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος τῶν προσενεγκάντων καὶ δι' οὓς προσήνεγκαν, καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱεουργίᾳ τῶν θείων Σου μυστηρίων. Ὅτι ἡγιασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά Σου τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

[Συνεχιζομένης τῆς ψαλμωδίας, ἀπὸ τοῦ «τὰ πολυόματα Χερουβὶμ» εἰσέρχεται ὁ Ἱερεὺς μετὰ τοῦ Διακόνου εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα καὶ ἐναποθέσας τὰ τίμια δῶρα ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης, θυμιᾷ αὐτά, λέγων τὴν εὐχὴν μυστικῶς]:

Ὁ Ἱερεὺς·

Λέσποτα παντοκράτορ, βασιλεῦ τῆς δόξης, ὁ Θεός, ὁ εἰδὼς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως αὐτῶν, αὐτὸς πάρεσο ἡμῖν ἐν τῇ ἁγίᾳ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπικαλουμένοις Σε καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ αἰσχύνης παραπτωμάτων· κάθαρον ἡμῶν τὸν νοῦν καὶ τὰ φρονήματα ἀπὸ μιαρῶν ἐπιθυμιῶν καὶ κοσμικῆς ἀπάτης καὶ πάσης διαβολικῆς ἐνεργείας καὶ πρόσδεξαι ἐκ χειρὸς ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸ θυμίαμα τοῦτο, ὡς προσεδέξω τὴν προσφορὰν Ἄβελ καὶ Νῶε καὶ Ἀαρῶν καὶ Σαμουὴλ καὶ πάντων τῶν ἁγίων Σου, ρυόμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος καὶ σώζων εἰς τὸ πάντοτε εὐαρεστεῖν καὶ προσκυνεῖν καὶ δοξάζειν Σε τὸν Πατέρα καὶ τὸν μονογενῆ Σου Υἱὸν καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Ἐν σοφίᾳ Θεοῦ πρόσχωμεν.

Ὁ λαός· Πιστεύω εἰς ἓνα Θεὸν Πατέρα κ.τ.λ.

Ὁ Ἱερεὺς (μυστικῶς):

Ο πάντων Θεὸς καὶ Δεσπότης ἀξίους ἡμᾶς ἀπέργασαι τῆς ὥρας ταύτης τοὺς ἀναξίους, φιλόανθρωπε· ἵνα καθαρεύοντες ἀπὸ παντὸς δόλου καὶ πάσης ὑποκρίσεως

ἐνωθῶμεν ἀλλήλοις, τῷ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης
συνδέσμῳ, βεβαιούμενοι τῷ τῆς Σῆς θεογνωσίας ἀγια-
σμῷ διὰ τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, μεθ' Οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ
ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας.

Ὁ Διάκονος·

Στῶμεν καλῶς. Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς (ἐκφώνως)·

Ὅτι Θεὸς ἐλέους, ἀγάπης, οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρω-
πίας ὑπάρχεις καὶ ὁ μονογενὴς Σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦ-
μά Σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων.

Ὁ Λαός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος·

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. [καὶ μετὰ
τὸ δοθῆναι τὸν ἀσπασμὸν] Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ
κλίνωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς (κλίνων ἐπιλέγει μυστικῶς)·

Ὁ μόνος Κύριος καὶ ἐλεήμων Θεός, τοῖς κλίνουσι
τοὺς ἑαυτῶν αὐχένας ἐνώπιον τοῦ ἀγίου Σου θυσιαστη-
ρίου καὶ ἐπιζητοῦσι τὰς παρὰ Σοῦ πνευματικὰς δωρεὰς
ἐξαπόστειλον τὴν χάριν Σου τὴν ἀγαθὴν καὶ εὐλόγησον
πάντας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ καὶ ἀναφαι-
ρέτῳ, ὃ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν.
Ὅτι αἰνετὸν καὶ προσκυνητὸν καὶ ὑπερένδοξον ὑπάρ-
χει τὸ πανάγιον ὄνομά Σου τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ
τοῦ ἀγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος (Πρὸς τὸν Ἱερέα): Κύριε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεὺς·

Ο Κύριος εὐλογήσαι καὶ συνδιακονήσαι ἡμῖν καὶ ἀξίους ποιήσαι τῆς παραστάσεως τοῦ ἁγίου Αὐτοῦ θυσιαστηρίου καὶ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ Ἁγίου Αὐτοῦ Πνεύματος, τῇ Αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπία, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

[Εἶτα σφραγίζει καθ' ἑαυτὸν, ἱστάμενος ὁ Ἱερεὺς, τὰ δῶρα καὶ λέγων.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη (γ').

Κύριε τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου (γ').

Πληρωθῆτω τὸ στόμα μου αἰνέσεως, Κύριε, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέπειάν σου (γ').

Καὶ ἐν τῷ σφραγίζειν λέγει.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Καὶ κλίνας ἔνθεν καὶ ἔνθεν λέγει ἐκφώνως καὶ ἐμμελῶς:

Μεγαλύνετε τὸν Κύριον σὺν ἐμοὶ καὶ ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό.

Καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται ἐμμελῶς:

Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι.

Εἶτα λέγουσιν οἱ συλλειτουργοὶ ἢ μόνος ὁ διάκονος:

Ἦχος   **Μ** ε γ α λ ύ ν α - τ ε τ ὸ ν Κ ύ
ῆ ἡ χ

ὕ - ρ ι - ο ν σὺ ν ἔ - μοί, ῆ ἡ καὶ ὕ

Μνησθεῖν ἡμῶν Κύριος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν,
πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τοῦτο λέγει βραδέως]:

Ὁ Διάκονος·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Σῶσον ἐλέησον, οἰκτείρησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς,
ὁ Θεός, τῇ σῆ χάριτι.

Ἐπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ Θεοῦ φιλανθρωπίας
καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώ-
σεως πασῶν τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, τοῦ Κυ-
ρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκ-
κλησίας, τῆς ἀπὸ γῆς περάτων μέχρι τῶν περάτων αὐ-
τῆς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἁγιοτάτου ἡ-
μῶν Πατρὸς καὶ Ἀρχιεπισκόπου (δεῖνος), παντὸς τοῦ
κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ψώ σω μεν τό Ὁ νο μα Αὐ τοῦ

ἐ πί τό . . . αὐ . . . τό . . .

Ἦχος Πνεῦμα Ἄγιον

ον ἐ πε λεύ σε ται . . . ἐ - πί -

Σὲ καὶ Δύ να μιν Ὑ ψί . . . στου ἐ πι σκι

ἄ . . . σεις . . . Σοι . . .

Ἐπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοστέπτων ὀρθοδόξων βασιλέων, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν καὶ τῆς οὐρανόθεν βοηθείας καὶ νίκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πόλεως, τῆς βασιλευούσης, πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει καὶ εὐλαβείᾳ Θεοῦ οἰκούντων ἐν αὐταῖς, εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἁγίαις τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων, χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, ξένων καὶ ἐπιδεδομένων καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν, ὥστε τοῦ μνημονεύειν αὐτῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῶν ἐν γῆρα καὶ ἀδυναμίᾳ ὄντων, νοσοῦντων, καμνόντων, τῶν ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐνοχλουμένων, καὶ τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ ταχείας ἰάσεως καὶ σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῶν ἐν παρθενίᾳ καὶ ἀγνεΐᾳ καὶ ἀσκήσει καὶ ἐν σεμνῷ γάμῳ διαγόντων καὶ τῶν ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς ἀγωνιζομένων ὁσίων πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, ξενιτευόντων χριστιανῶν καὶ τῶν ἐν αἰχμαλωσίαις καὶ ἐξορίαις καὶ ἐν φυλακαῖς καὶ ἐν πονηραῖς δουλείαις ὄντων ἀδελφῶν ἡμῶν, εἰρηνικῆς ἐπανόδου ἐκάστου εἰς τὰ οἰκεῖα μετὰ χαρᾶς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῶν παρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν ἐν ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ ὥρᾳ καὶ ἐν παντὶ καιρῷ πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν σπουδῆς, καμάτου καὶ προθυμίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῆς θιλιβομένης καὶ καταπονουμένης ἐλέους καὶ βοηθείας Θεοῦ ἐπιδεδομένης, καὶ ἐπιστροφῆς τῶν πεπλανημένων, ὑγείας τῶν ἀσθενούντων, ἀναρρύσεως τῶν αἰχμαλώτων, ἀναπαύσεως τῶν

προκεκοιμημένων πατέρων και ἀδελφῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν και συγχωρήσεως πλημμελημάτων ἡμῶν και τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου και ἀνάγκης, ἐπαναστάσεως ἔθνῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐκτενέστερον ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, ὄμβρων εἰρηνικῶν, δρόσων ἀγαθῶν, καρπῶν εὐφορίας, τελείας εὐετηρίας και ὑπὲρ τοῦ στεφάνου τοῦ ἐνιαυτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τοῦ εἰσακουσθῆναι και εὐπρόσδεκτον γενέσθαι τὴν δέησιν ἡμῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ και καταπεμφθῆναι ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη και τοὺς οἰκτιρμοὺς αὐτοῦ.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου και ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν ἁγίων και μακαρίων Ἰωάννου τοῦ ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου και βαπτιστοῦ, Στεφάνου τοῦ πρωτοδιακόνου και πρωτομάρτυρος, Μωϋσέως, Ἀαρῶν, Ἡλιοῦ, Ἐλισσαίου, Σαμουήλ, Δαυῖδ, Δανιήλ, τῶν προφητῶν, και πάντων τῶν ἁγίων και δικαίων μνημονεύσωμεν, ὅπως εὐχαῖς και πρεσβείαις αὐτῶν οἱ πάντες ἐλεηθῶμεν.

Και ὑπὲρ τῶν προκειμένων τιμίων και ἐπουρανίων, ἀρρήτων, ἀχράντων, ἐνδόξων, φοβερῶν, φρικτῶν, θείων δώρων και σωτηρίας τοῦ παρεστῶτος και προσφέροντος αὐτὰ τιμίου πατρὸς ἡμῶν και Ἀρχιερέως (ἢ Ἱερέως), Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἱκετεύομεν.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον (τρίς).

[Ἐν τῷ λέγειν τὸν Διάκονον τὴν ἀνωτέρω καθολικὴν ἐκτενῆ, κλίνων καθ' ἑαυτὸν λέγει τὰς ἐξῆς εὐχάς]:

Ὁ Ἱερεὺς·

○ ἐπισκεψάμενος ἡμᾶς ἐν ἐλέει και οἰκτιρμοῖς, Δέσποτα Κύριε, και χαρισάμενος παρρησίαν ἡμῖν τοῖς ταπεινοῖς και ἁμαρτωλοῖς και ἀναξίοις δούλοις Σου παραστῆναι τῷ ἁγίῳ Σου Θυσιαστηρίῳ και προσφέρειν

Σοι τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, ἐπίβλεπον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἀχρεῖον δοῦλόν σου, καὶ ἐξάλειψόν μου τὰ παραπτώματα διὰ τὴν Σὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ καθάρισόν μου τὰ χεῖλη καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκός τε καὶ πνεύματος καὶ ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ πάντα λογισμὸν αἰσχροῦ τε καὶ ἀσύνητον, καὶ ἰκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ παναγίου σου Πνεύματος εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην· καὶ πρόσδεξαί με διὰ τὴν Σὴν ἀγαθότητα προσεγγίζοντα τῷ ἁγίῳ Θυσιαστηρίῳ καὶ εὐδόκησον, Κύριε, δεκτὰ γενέσθαι τὰ προσαγόμενά σου δῶρα ταῦτα διὰ τῶν ἡμετέρων χειρῶν, συγκαταβαίνων ταῖς ἡμῶν ἀσθενείαις καὶ μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, μηδὲ βλεδύξῃ τὴν ἐμὴν ἀναξιότητα, ἀλλ' ἐλέησόν με, ὁ Θεός, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου παρένεγκε τὰ ἀνομήματά μου, ἵνα ἀκατακρίτως προσελθὼν κατενώπιον τῆς δόξης σου καταξιωθῶ τῆς σκέπης τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ τῆς ἐλλάμψεως τοῦ παναγίου σου Πνεύματος καὶ μὴ, ὡς δοῦλος ἀμαρτίας, ἀποδόκιμος γένωμαι, ἀλλ' ὡς δοῦλος σου εὖρω χάριν καὶ ἔλεος καὶ ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. Ναί, Δέσποτα παντοκράτορ, παντοδύναμε Κύριε, εἰσάκουσον τῆς δεήσεώς μου· σὺ γὰρ εἶ ὁ τὰ πάντα ἐνεργῶν ἐν πᾶσι καὶ τὴν παρὰ σου πάντες ἐπιζητοῦμεν ἐπὶ πᾶσι βοήθειαν τε καὶ ἀντίληψιν καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ τοῦ ζωοποιοῦ Πνεύματος, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ο Θεός, ὁ διὰ πολλὴν καὶ ἄφατον φιλανθρωπίαν ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα τὸ πεπλανημένον ἐπαναστρέψῃ πρόβατον, μὴ ἀποστραφῆς ἡμᾶς τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἐγχειροῦντάς σοι τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν· οὐ γὰρ ἐπὶ ταῖς δικαιοσύναις ἡμῶν πεποιθότες ἐσμέν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἔλεει σου τῷ ἀγαθῷ, δι' οὗ τὸ γένος ἡμῶν περιποιῆ. Καὶ νῦν ἱκετεύομεν καὶ παρακαλοῦμεν τὴν Σὴν ἀγαθότητα, ἵνα μὴ γένηται εἰς κατάκριμα τῷ λαῷ σου τὸ οἰκονομηθὲν

ἡμῖν τοῦτο πρὸς σωτηρίαν μυστήριον, ἀλλ' εἰς ἐξάλειψιν ἁμαρτιῶν, εἰς ἀνανέωσιν ψυχῶν καὶ σωμάτων, εἰς εὐαρέστησιν Σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίσας ἡμᾶς καὶ ἀγαγὼν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ὁ ὑποδείξας ὁδοὺς εἰς σωτηρίαν, ὁ χαρισάμενος ἡμῖν οὐρανίων μυστηρίων ἀποκαλύψεις, Σὺ εἶ ὁ θέμενος ἡμᾶς εἰς τὴν διακονίαν ταύτην ἐν τῇ δυνάμει τοῦ παναγίου Σοῦ Πνεύματος· εὐδόκησον, Δέσποτα, γενέσθαι ἡμᾶς διακόνους τῆς καινῆς Σοῦ διαθήκης, λειτουργοὺς τῶν ἀχράντων Σοῦ μυστηρίων καὶ πρόσδεξαι ἡμᾶς προσεγγίζοντας τῷ ἁγίῳ Σοῦ Θυσιαστηρίῳ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σοῦ, ἵνα γενώμεθα ἄξιοι τοῦ προσφέρειν Σοι δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ τε ἑαυτῶν καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· καὶ δὸς ἡμῖν, Κύριε, μετὰ παντός φόβου καὶ συνειδήσεως καθαρᾶς προσκομίσαι Σοι τὴν πνευματικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν, ἣν προσδεξάμενος εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον Σοῦ καὶ νοερὸν Θυσιαστήριον, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ παναγίου Πνεύματος. Naί, ὁ Θεός, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἔπιδε τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ἡμῶν, καὶ πρόσδεξαι αὐτήν, ὡς προσεδέξω Ἄβελ τὰ δῶρα, Νῶε τὰς θυσίας, Ἄβραάμ τὰς ὀλοκαρπώσεις, Μωσέως καὶ Ἀαρὼν τὰς ἱερωσύνας, Σαμουὴλ τὰς εἰρηνικάς, Δαβὶδ τὴν μετάνοιαν, Ζαχαρίου τὸ θυμίαμα· ὡς προσεδέξω ἐκ χειρὸς τῶν ἁγίων Σοῦ Ἀποστόλων τὴν ἀληθινὴν ταύτην λατρείαν, οὕτω πρόσδεξαι καὶ ἐκ χειρὸς ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα ἐν χρηστότητί Σοῦ καὶ δὸς γενέσθαι τὴν προσφορὰν ἡμῶν εὐπρόσδεκτον, ἡγιασμένην ἐν Πνεύματι ἁγίῳ, εἰς ἐξίλασμα τῶν ἡμετέρων πλημμελημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων καὶ εἰς ἀνάπαυσιν τῶν προκοιμηθεισῶν ψυχῶν, ἵνα καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί Σοῦ καταξιωθέντες ἀδόλως λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ Σοῦ θυσιαστηρίῳ, λάβωμεν τὸν μισθὸν τῶν πιστῶν καὶ φρονίμων οἰκονόμων, καὶ εὐρωμεν χάριν καὶ ἔλεον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς ἀνταποδόσεώς Σοῦ τῆς δικαίας καὶ ἀγαθῆς.

Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἔδωκας ἡμῖν παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων, ἣν ἐνεκαίνισας ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ Σου. Καταξιωθέντες οὖν εἰσελθεῖν εἰς τόπον σκηνώματος δόξης Σου, ἔσω τε γενέσθαι τοῦ καταπετάσματος, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων κατοπεῦσαι, προσπίπτομεν τῇ ἀγαθότητί Σου, Δέσποτα, ἔλεῃσαι ἡμᾶς· ἐπειδὴ ἔμφοβοι καὶ ἔντρομοὶ ἔσμεν μέλλοντες παρίστασθαι τῷ ἁγίῳ Σου θυσιαστηρίῳ καὶ προσφέρειν Σοι τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀνάμακτον θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, ἐξαπόστειλον ἐφ' ἡμᾶς ὁ Θεὸς τὴν χάριν Σου τὴν ἀγαθὴν καὶ ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύματα, καὶ ἀλλοίωσον ἡμῶν τὰ φρονήματα πρὸς εὐσέβειαν, ἵνα ἐν καθαρῷ τῷ συνειδῶτι προσφέρωμέν Σοι ἔλεον, εἰρήνην, θυσίαν αἰνέσεως.

(ἐκφώνως):

Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζοοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος·

Στῶμεν καλῶς· στῶμεν εὐλαβῶς· στῶμεν μετὰ φόβου Θεοῦ καὶ κατανύξεως· πρόσχωμεν τῇ ἁγίᾳ ἀναφορᾷ ἐν εἰρήνῃ τῷ Θεῷ.

Ὁ λαός· Ἐλεον εἰρήνης, θυσίαν αἰνέσεως.

Ὁ Ἱερεὺς (μυστικῶς):

Καὶ τὰ περικείμενα τῇ ἱερᾷ ταύτῃ τελετῇ συμβολικῶς ἀμφιάσματα τῶν αἰνιγμάτων ἀνακαλύψας, τηλαυγῶς ἡμῖν ἀνάδειξον, καὶ τὰς νοεράς ἡμῶν ὄψεις τοῦ ἀπεριλήπτου Σου φωτὸς ἀποπλήρωσον, καὶ καθάρας τὴν πτωχείαν ἡμῶν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἀξίαν ἀπέργασθαι τῆς φοβεραῆς ταύτης καὶ

φρικτῆς παραστάσεως, ὅτι ὑπερεύσπλαγχνος καὶ ἐλεή-
μων Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ
Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

(ἐκφώνως):

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατρὸς καὶ ἡ χάρις τοῦ Κυ-
ρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ
ἡ κοινωνία καὶ ἡ δωρεὰ τοῦ παναγίου Πνεύματος εἶη
μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ὁ Λαός· Καὶ μετὰ τοῦ Πνεύματός σου.

Ὁ Ἱερεύς· Ἄνω σχῶμεν τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας.

Ὁ Λαός· Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ Ἱερεύς· Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Λαός· Ἄξιον καὶ δίκαιον.

Ὁ Ἱερεύς, [ἐπικλινόμενος ἐπεύχεται μυστικῶς].

Ως ἀληθῶς ἄξιόν ἐστι καὶ δίκαιον, πρέπον τε καὶ ὀφει-
λόμενον, Σὲ αἰνεῖν, Σὲ ὑμνεῖν, Σὲ προσκυνεῖν, Σὲ
δοξολογεῖν, Σοὶ εὐχαριστεῖν, τῷ πάσης κτίσεως ὄρατῆς
τε καὶ ἀοράτου δημιουργῷ, τῷ θησαυρῷ τῶν αἰωνίων
ἀγαθῶν, τῇ πηγῇ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, τῷ πάν-
των Θεῷ καὶ Δεσπότη· Ὁν ὑμνοῦσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ
οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτῶν, ἥλιός
τε καὶ σελήνη καὶ πᾶς ὁ τῶν ἄστρον χορός, γῆ, θάλασσα
καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· Ἱερουσαλήμ ἡ ἐπουράνιος πανή-
γυρις ἐκλεκτῶν, ἐκκλησία πρωτοτόκων ἀπογεγραμμέ-
νων ἐν οὐρανοῖς· πνεύματι δικαίων καὶ προφητῶν· ψυ-
χαὶ μαρτύρων καὶ ἀποστόλων· ἄγγελοι, ἀρχάγγελοι,
θρόνοι, κυριότητες, ἀρχαί τε καὶ ἐξουσίαι καὶ δυνάμεις
φοβεραί, χερουβὶμ τὰ πολυόμματα καὶ τὰ ἐξαπτέρυγα
σεραφίμ, ἃ ταῖς μὲν δυσὶ πτέρυξι κατακαλύπτει τὰ πρό-
σωπα ἑαυτῶν, ταῖς δυσὶ τοὺς πόδας, καὶ ταῖς δυσὶν ἰπτά-
μενα κέκραγεν ἕτερον πρὸς τὸ ἕτερον ἀκαταπαύστοις
στόμασιν, ἀσιγήτοις δοξολογίαις.

(ἐκφώνως):

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον τῆς μεγαλοπρεποῦς Σου δόξης, λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ᾄδοντα, βοᾶντα, δοξολογοῦντα, κεκραγότα καὶ λέγοντα.

Ὁ λαός· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης Σου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Ὁ Ἱερεὺς, (ἱστάμενος φραγίζει τὰ δῶρα, λέγων καθ' ἑαυτόν):

Ἄγιος εἶ, Βασιλεῦ τῶν αἰώνων, καὶ πάσης ἀγιωσύνης Κύριος καὶ δοτήρ· ἅγιος καὶ ὁ μονογενῆς Σου Υἱός, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, δι' Οὗ τὰ πάντα ἐποίησας· ἅγιον δὲ καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ πανάγιον, τὸ ἐρευνῶν τὰ πάντα καὶ τὰ βάθη Σου, τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός. Ἅγιος εἶ, παντοδύναμε, φοβερé, ἀγαθέ, εὐσπλαγχνε, ὁ συμπαθῆς μάλιστα περὶ τὸ πλάσμα τὸ Σόν. Ὁ ποιήσας ἀπὸ γῆς ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Σὴν καὶ ὁμοίωσιν καὶ χαρισάμενος αὐτῷ τὴν τοῦ παραδείσου ἀπόλαυσιν· παραβάντα δὲ τὴν ἐντολήν Σου καὶ ἐκπεσόντα, τοῦτον οὐ παρείδες, οὐδὲ ἐγκατέλιπες, ἀγαθέ, ἀλλ' ἐπαίδευσας αὐτὸν ὡς εὐσπλαγχνος πατήρ, ἐκάλεσας αὐτὸν διὰ νόμου, ἐπαιδαγώγησας αὐτὸν διὰ τῶν Προφητῶν, ὕστερον δὲ αὐτὸν τὸν μονογενῆ Σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐξαπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, ἵνα Αὐτὸς ἐλθὼν τὴν Σὴν ἀνανεώσῃ καὶ ἀνεγείρῃ εἰκόνα· Ὁς κατελθὼν ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθείς ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς ἁγίας ἀειπαρθένου καὶ Θεοτόκου, συναναστραφεῖς τε τοῖς ἀνθρώποις, πάντα ᾤκονόμησε πρὸς σωτηρίαν τοῦ γένους ἡμῶν. Μέλλων δὲ τὸν ἐκούσιον καὶ ζωοποιὸν διὰ σταυροῦ θάνατον ὁ ἀναμάρτητος ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καταδέχεσθαι, ἐν τῇ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο, μᾶλλον δ' ἑαυτὸν παρεδίδου, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

(Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας, ὁ ἱερεὺς τῇ χειρὶ τὸν ἅγιον ἄρτον κατασχὼν καὶ σφραγίσας λέγει μυστικῶς):

Λαβὼν ἄρτον ἐπὶ τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων καὶ ἀθανάτων Αὐτοῦ χειρῶν, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀναδείξας Σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἀγιάσας, κλάσας, μετέδωκε τοῖς ἁγίοις καὶ μακαρίοις Αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις εἰπών:

(ἐκφώνως):

Λάβετε, φάγετε· τοῦτό Μοῦ ἐστὶ τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον καὶ διαδιδόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.
Ἄο λαός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς.

(Ἀποθέσας τὸν ἅγιον ἄρτον καὶ τὸ ποτήριον ἀνά χειρας λαβὼν λέγει μυστικῶς):

Ἔσάυτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λαβὼν ποτήριον καὶ κεράσας ἐξ οἴνου καὶ ὕδατος, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανόν καὶ ἀναδείξας Σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ καὶ εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἀγιάσας, πλήσας Πνεύματος ἁγίου, μετέδωκε τοῖς ἁγίοις καὶ μακαρίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις εἰπών:

(ἐκφώνως):

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό Μοῦ ἐστὶ τὸ αἷμα, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον καὶ διαδιδόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Διάκονος· Πιστεύομεν καὶ ὁμολογοῦμεν.

Ὁ λαός· Τὸν θάνατόν Σου, Κύριε καταγγέλλομεν καὶ τὴν Ἀνάστασίν Σου ὁμολογοῦμεν.

Ἦχος π χ Τὸν θάνατόν σου

Κύριε καταγγέλλομεν

καὶ τὴν Ἀνάστασίν σου

δοξολογοῦμεν

‘Ο Ἱερεὺς [καθ’ ἑαυτὸν μυστικῶς]:

Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν Ἐμὴν ἀνάμνησιν· ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνετε τὸν θάνατον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καταγγέλλετε καὶ τὴν ἀνάστασιν Αὐτοῦ ὁμολογεῖτε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ.

[Εἶτα σφραγίζων καὶ κλίνων λέγει ἐπευχόμενος]:

Μεμνημένοι οὖν καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ τῶν ζωοποιῶν Αὐτοῦ παθημάτων, τοῦ σωτηρίου σταυροῦ, καὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ταφῆς, καὶ τῆς τριημέρου ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, καὶ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀνόδου, καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν Σου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καθέδρας, καὶ τῆς δευτέρας ἐνδόξου φοβεραῖς Αὐτοῦ παρουσίας, ὅταν ἔλθῃ μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, ὅταν μέλλῃ ἐκάστῳ ἀποδιδόναι κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, Φεῖσαι ἡμῶν Κύριε ὁ Θεὸς (γ’). μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν Αὐτοῦ, προσφέρομέν Σοι, Δέσποτα, τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν, δεόμενοι, ἵνα μὴ κατὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν μηδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἀνταποδώσῃς ἡμῖν, ἀλλὰ κατὰ τὴν Σὴν ἐπιείκειαν καὶ ἄφατόν Σου φιλανθρωπίαν ὑπερβᾶς καὶ ἐξαλείψας τὸ καθ’ ἡμῶν χειρόγραφον τῶν Σῶν ἱκετῶν, χάρισης ἡμῖν τὰ οὐράνια καὶ τὰ αἰώνια Σου δωρήματα, ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασας, ὁ Θεός, τοῖς ἀγαπῶσί Σε, καὶ μὴ διὰ τὰς ἡμῶν ἁμαρτίας ἀθετήσῃς τὸν λαόν Σου, φιλάνθρωπε Κύριε.

(ἐκφώνως καὶ ἐμμελῶς):

‘Ο γὰρ λαός Σου καὶ ἡ Ἐκκλησία Σου ἱκετεύουσί Σε.

‘Ο λαός· Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ὁ Θεός, ὁ Πατὴρ ὁ παντοκράτωρ (τρὶς).

‘Ο Ἱερεὺς [ἀνιστάμενος λέγει καθ’ ἑαυτόν]:

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός ὁ παντοκράτωρ· ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός ὁ σωτὴρ ἡμῶν· ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός

κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου καὶ ἐξαπόστειλον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα ἅγια δῶρα ταῦτα τὸ Πνεῦμά Σου τὸ πανάγιον, τὸ Κύριον καὶ ζωοποιόν, τὸ σύνθρονόν Σοι τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ καὶ τῷ μονογενεῖ Σου Υἱῷ, τὸ συμβασιλευδόν, τὸ ὁμοούσιόν τε καὶ συναΐδιον, τὸ λαλήσαν ἐν νόμῳ καὶ προφήταις καὶ τῇ καινῇ Σου διαθήκῃ, τὸ καταβάν ἐν εἶδει περιστερᾶς ἐπὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ καὶ μείναν ἐπ' Αὐτόν, τὸ καταβάν ἐπὶ τοὺς ἀγίους Σου Ἀποστόλους ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν ἐν τῷ ὑπερφῶ τῆς ἀγίας καὶ ἐνδόξου Σιών, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀγίας Πεντηκοστῆς· αὐτὸ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ πανάγιον κατάπεμψον, Δέσποτα, ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα ἅγια δῶρα ταῦτα, ἵνα ἐπιφοιτήσαν τῇ ἀγία καὶ ἀγαθῇ καὶ ἐνδόξῳ Αὐτοῦ παρουσίᾳ ἀγίαση καὶ ποιήση τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον σῶμα ἅγιον Χριστοῦ.

Ἦχος ρ̣ ρ̣̣
 Πα χ **Ο** γάρ λα - ό - - ός Σου ρ̣ και
 ή Ἐκκλησί - α Σου - - - ί - - κε
 τεύ - ου σί - - - Σε π̣ ρ̣

Ἦχος λ̣ ρ̣̣
 Κε χ **Ε** λέησον ἡ μᾶς Κύριε ό
 Θεός γ̣ γ̣ ό Πατήρ ό Παν το κρά - τωρ x (θις) ρ̣

Τὸ τέλος
 τοῦ γ' γ̣ γ̣ ό Πατήρ ό Παν το κρά - - -
 τω - - - ωρ x ρ̣

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο αἷμα τίμιον Χριστοῦ.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς (ἱστάμενος καὶ φραγίζων τὰ δῶρα λέγει καθ' ἑαυτόν):

Ἴνα γένωνται πᾶσι τοῖς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνουσιν εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς (καθ' ἑαυτόν):

Εἰς ἁγιασμόν ψυχῶν καὶ σωμάτων· ἀμήν· εἰς καρποφορίαν ἔργων ἀγαθῶν· ἀμήν· εἰς στηριγμὸν τῆς ἁγίας Σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἣν ἐθεμελίωσας ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς πίστεως, ἵνα πῦλαι ἄδου μὴ κατισχύσωσιν αὐτῆς· ρυόμενος αὐτὴν ἀπὸ πάσης αἵρέσεως καὶ ἀπὸ σκανδάλου τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν, διαφυλάττων μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς·

[Σφραγίζων ἐπεύχεται, τοῦ λαοῦ ὑποψάλλοντος πολλάκις: Μνήσθητι Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν]

Προσφέρομέν Σοι, Δέσποτα, καὶ ὑπὲρ τῶν ἁγίων Σου τόπων, οὓς ἐδόξασας τῇ Θεοφανείᾳ τοῦ Χριστοῦ Σου καὶ τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ παναγίου Σου Πνεύματος· προηγουμένως ὑπὲρ τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου Σιών, τῆς μητρὸς πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν· καὶ ὑπὲρ τῆς κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἁγίας Σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας· πλουσίας καὶ νῦν τὰς δωρεὰς τοῦ Παναγίου Σου Πνεύματος ἐπιχορήγησον αὐτῇ, Δέσποτα· Μνήσθητι Κύριε, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἐπισκόπων, τῶν ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ ὀρθοδόξως ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς Σῆς ἀληθείας. Ἐν πρώτοις μνή-

σθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν, τοῦ ἀγιωτάτου ἡμῶν Ἀρχιεπισκόπου (δεῖνος) γῆρας αὐτῷ τίμιον χάρισαι, μακροχρόνιον αὐτὸν διαφύλαξον, ποιμαίνοντα τὸν λαὸν Σου ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ἐνθάδε τιμίου πρεσβυτερίου καὶ τοῦ ἀπανταχοῦ, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, λοιπῆς πάσης ὑπηρεσίας, παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ τάγματος καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν συμπαρισταμένων ἡμῖν ἱερέων, λειτουργῶν ἐν ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ ὥρᾳ ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Σου θυσιαστηρίου ἐπὶ προσενέξει τῆς ἁγίας καὶ ἀναιμάκτου Σου θυσίας, καὶ δὸς αὐτοῖς καὶ ἡμῖν λόγον ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον τοῦ παναγίου ὀνόματός Σου. Μνήσθητι, Κύριε, κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου καὶ τῶν οἰκτιρμῶν Σου, καὶ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου Σου, καὶ ἐπίσκεψαί με ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς· καὶ

Ἦχος π' α'

Ηχος π' α' 1 Μνή σθη τι Κύ - ρι - ε ὁ
 Θε ὁ - ὁς ὁ Θε ὁ - ὁς ἡ - μῶν

2 Μνή σθη τι - Κύ - ρι - ε - ὁ
 Θε - ὁς ὁ Θε - ὁ

ὁ - ὁς ἡ - μῶν

Τὰ ἀνωτέρω ἐκάλυπτονται
 πολλὰκις. Εἰς δὲ τὸ «Ἐξαιρέ-
 τως» λέγεται τὸ εἴης:

Μνή σθη τι - Κύ - ρι - ε - ὁ Θε -
 ὁ - ὁς ἡ - μῶ - - - - - χ - ῶν

ρῦσαι καὶ ἀθώωσον ἐκ τῶν καταδιωκόντων με, Κύριε, Κύριε τῶν δυνάμεων, καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου Σου, καὶ ἐπειδὴ ἐπλεόνασεν ἐν ἐμοὶ ἡ ἁμαρτία, ὑπερπερισεύσοι Σοι ἡ χάρις. Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῶν τὸ ἅγιόν Σου θυσιαστήριον κυκλούντων διακόνων· χάρισαι αὐτοῖς βίον ἄμεμπτον, ἄσπιλον αὐτῶν τὴν διακονίαν διαφύλαξον, καὶ βαθμοὺς ἀγαθοῦς αὐτοῖς περιποίησαι. Μνήσθητι, Κύριε, τῆς ἀγίας Σου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πόλεως καὶ τῆς βασιλευούσης καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει καὶ εὐλαβείᾳ κατοικούντων ἐν αὐταῖς, εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν, καὶ τῆς οὐρανόθεν βοηθείας καὶ νίκης αὐτῶν. Ἐπιλαβοῦ ὄπλου καὶ θυρεοῦ, καὶ ἀνάστηθι εἰς τὴν βοήθειαν αὐτῶν, ὑπόταξον αὐτοῖς πάντα τὰ πολέμια καὶ βάρβαρα ἔθνη· ρύθμισον αὐτῶν τὰ βουλευόμενα, ἵνα ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων, ὁδοιπορούντων, ξενιτευόντων χριστιανῶν, τῶν ἐν δεσμοῖς καὶ φυλακαῖς, τῶν ἐν αἰχμαλωσίαις καὶ ἐξορίαις, ἐν μετάλλοις καὶ βασάνοις, καὶ πικραῖς δουλείαις ὄντων, πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, εἰρηνικῆς ἐπανόδου ἐκάστου αὐτῶν εἰς τὰ οἰκεῖα. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν γῆρα καὶ ἀδυναμίᾳ ὄντων, νοσοῦντων, καμνόντων, καὶ τῶν ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐνοχλουμένων, καὶ τῆς παρὰ Σοῦ τοῦ Θεοῦ ταχείας ἰάσεως καὶ σωτηρίας αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ψυχῆς χριστιανικῆς θλιβομένης καὶ καταπονουμένης, ἐλέους καὶ βοηθείας Σοῦ τοῦ Θεοῦ ἐπιδεομένης, καὶ ἐπιστροφῆς τῶν πεπλανημένων. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν παρθενίᾳ καὶ εὐλαβείᾳ καὶ ἀσκήσει διαμενόντων, καὶ τῶν ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς ἀγωνιζομένων ὁσίων πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, διὰ τὸ ὄνομά Σου τὸ ἅγιον. Μνήσθητι, Κύριε, πάντων εἰς ἀγαθὸν· πάντας ἐλέησον, Δέσποτα· πᾶσιν ἡμῖν διαλλάγηθι· εἰρήνευσον τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ Σου· διασκέδασον τὰ σκάνδαλα, κατάργησον τοὺς πολέμους· παῦσον τὰ σχί-

σματα τῶν ἐκκλησιῶν· τὰς τῶν αἰρέσεων ἐπαναστάσεις ἐν τάχει κατάλυσον· κατάβαλε τὸ φρύαγμα τῶν ἐθνῶν· ὕψωσον κέρας χριστιανῶν ὀρθοδόξων, τὴν Σὴν εἰρήνην καὶ τὴν Σὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς. Μνήσθητι, Κύριε, εὐκρασίας ἀέρων, ὄμβρων εἰρηνικῶν, δρόσων ἀγαθῶν, καρπῶν εὐφορίας, τελείας εὐετηρίας, καὶ τοῦ στεφάνου τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός Σου· οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς Σὲ ἐλπίζουσι, καὶ Σὺ δίδως τὴν τροφήν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ· ἀνοίγεις Σὺ τὴν χεῖρά Σου, καὶ ἐμπιπλᾷς πᾶν ζῶον εὐδοκίας. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορησάντων καὶ καρποφορούντων ἐν ταῖς ἀγίαις τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῦ μνημονεῦειν αὐτῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς. Ἔτι μνησθῆναι καταξίωσον, Κύριε, καὶ τῶν τὰς προσφορὰς ταύτας προσενεγκάντων ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἐπὶ τὸ ἅγιόν Σου Θυσιαστήριον, καὶ ὑπὲρ ὧν ἕκαστος προσήνεγκεν, ἢ κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ τῶν ἀρτίως Σοι ἀναγινωσκομένων. Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῶν ἡμετέρων γονέων, συγγενῶν, καὶ φίλων, (δεῖνος καὶ δεῖνος). Τούτων πάντων μνήσθητι, Κύριε, ὧν ἐμνήσθημεν καὶ ὧν οὐκ ἐμνήσθημεν, ὀρθοδόξων· ἀντίδος αὐτοῖς ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ οὐράνια, ἀντὶ τῶν φθαρτῶν τὰ ἄφθαρτα ἀντὶ τῶν προσκαιρῶν τὰ αἰώνια. κατὰ τὸ

Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας καὶ ὑπερευλογημένης, ἀ-
χράντου, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
Μαρίας.

Ὁ λαός· Μνήσθητι, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεὺς [μυστικῶς]:

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐνδόξου προφήτου Προ-
δρόμου καὶ Βαπτιστοῦ, τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, τῶν
ἁγίων Προφητῶν καὶ Πατριαρχῶν καὶ Δικαίων, ἁγίων
Μαρτύρων καὶ Ὁμολογητῶν. Μνήσθητι, Κύριε, ὁ Θεὸς
τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων καὶ πά-
σης σαρκός, ὧν ἐμνήσθημεν καὶ ὧν οὐκ ἐμνήσθημεν.
Ἐκεῖ αὐτοὺς ἀνάπαυσον ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν τῇ βασι-
λείᾳ Σου, ἐν τρυφῇ τοῦ παραδείσου, ἐν κόλποις Ἀβραὰμ
καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, ὅθεν
ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός, ἔνθα ἐπισκοπεῖ τὸ
φῶς τοῦ προσώπου Σου καὶ καταλάμπει διὰ παντός.
Ἡμῶν δὲ τὰ τέλη τῆς ζωῆς χριστιανὰ καὶ εὐάρεστα καὶ
ἀναμάρτητα ἐν εἰρήνῃ κατεύθυνον, Κύριε, ἐπισυνάγων
ἡμᾶς ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἐκλεκτῶν Σου, ὅ,τι θέλεις καὶ
ὡς θέλεις, μόνον χωρὶς αἰσχύνης καὶ παραπτωμάτων·
διὰ τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ
Σωτῆρος ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ· Αὐτὸς γάρ ἐστιν ὁ μό-
νος ἀναμάρτητος φανεὶς ἐπὶ τῆς γῆς.

Ὁ Διάκονος·

Καὶ ὑπὲρ εἰρήνης καὶ εὐσταθείας παντός τοῦ κό-
σμου καὶ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ ὑπὲρ ὧν
ἕκαστος προσήνεγκεν ἢ κατὰ διάνοιαν ἔχει καὶ τοῦ
παρεστῶτος λαοῦ, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ Ἱερεὺς [ἐκφώνως]:

Δὸς καὶ ἡμῖν καὶ αὐτοῖς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος
Δεσπότης.

Ὁ λαός· Ἄνες, ἄφες, συγχώρησον, ὁ Θεός, τὰ
παραπτώματα ἡμῶν, τὰ ἐκούσια, τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώ-
σει καὶ τὰ ἐν ἀγνοίᾳ.

Ὁ Ἱερεὺς [ἐκφώνως]:

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ Χριστοῦ
Σου, μεθ' Οὐ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ πα-
ναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς. Εἰρήνη πᾶσι.

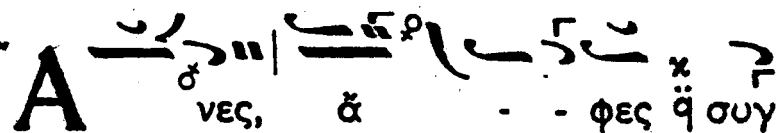
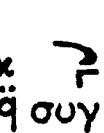
Ὁ λαός. Καὶ τῷ Πνεύματί σου.

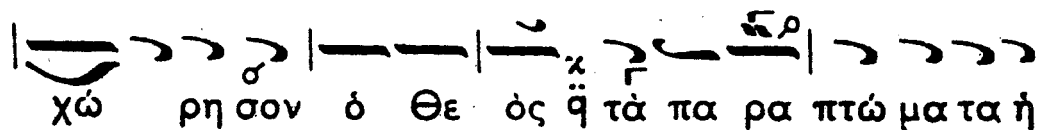
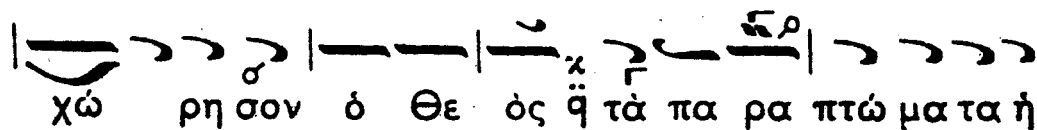
Ὁ Διάκονος.

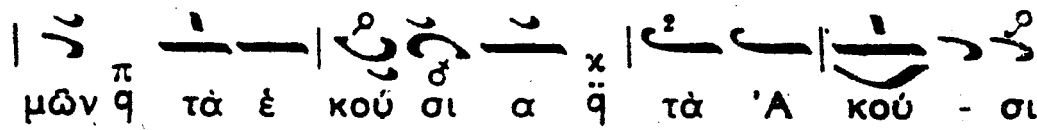
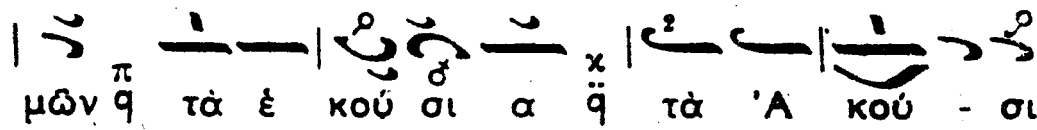
Ἐτι καὶ ἔτι καὶ διὰ παντὸς ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου
δεηθῶμεν.

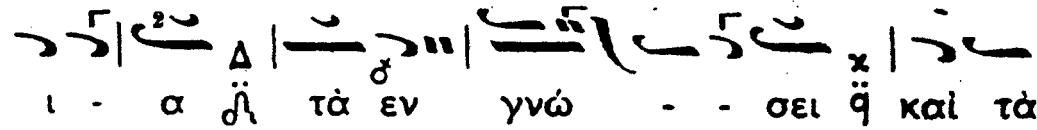
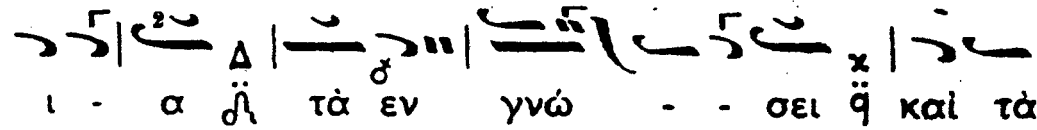
Ἐπὲρ τῶν προσκομοσθέντων καὶ ἀγιασθέντων τι-
μίων, ἐπουρανίων, ἀρρήτων, ἀχράντων, ἐνδόξων, φοβε-
ρῶν, φρικτῶν, θείων δώρων Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν δεη-
θῶμεν.

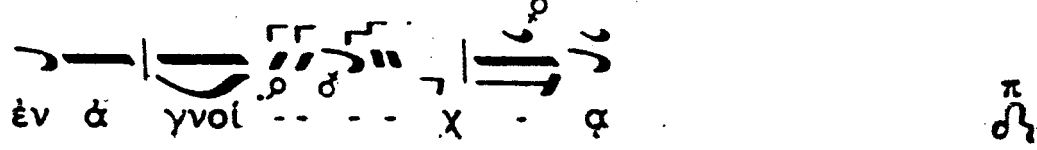
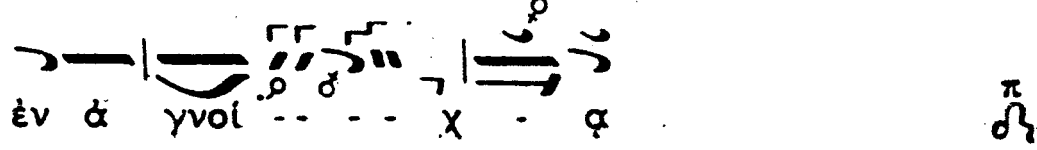
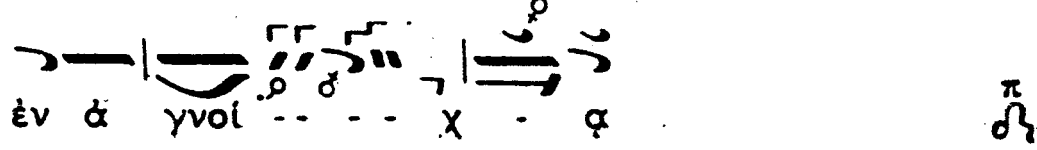
Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, προσδεξάμενος αὐτὰ
εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον νοερὸν καὶ πνευματικὸν
Αὐτοῦ θυσιαστήριον, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, ἀντικαταπέμψη

Ἦχος π χ " **A**
ἀ' ρ νες, ἄ - - φες ᾗ συγ

χώ ρησον ὁ Θεός ᾗ τὰ παρὰ πτώματα ἡ

μῶν ᾗ τὰ ἐκούσια ᾗ τὰ Ἀκούσι

ι - α ᾗ τὰ ἐν γνώ - - σει ᾗ καὶ τὰ

ἐν ἅ γνοί - - - χ - α

ἡμῖν τὴν θείαν χάριν καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ παναγίου Πνεύματος, δεηθῶμεν.

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ παναγίου Αὐτοῦ καὶ προσκυνητοῦ Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς [μυστικῶς]:

Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτή-
ροσ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μεγαλῶνυμος Κύριος,
ἡ μακαρία φύσις, ἡ ἄφθονος ἀγαθότης, ὁ πάντων Θεὸς
καὶ Δεσπότης, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ καὶ δοξαζόμενος
ὑπὸ τῶν Σεραφίμ, ᾧ παρεστήκασι χίλια χιλιάδες καὶ
μύρια μυριάδες ἁγίων Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων στρα-
τιαί, τὰ μὲν προσενεχθέντα Σοι δῶρα, δόματα, καρπώ-
ματα, εἰς ὄσμὴν εὐωδίας προσεδέξω, καὶ ἀγιάσαι καὶ
τελειῶσαι κατηξίωσας, ἀγαθέ, τῇ χάριτι τοῦ Χριστοῦ
Σου καὶ τοῦ παναγίου Σου Πνεύματος· ἀγίασον, Δέ-
σποτα καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύ-
ματα καὶ ψηλάφησον τὰς διανοίας, καὶ ἀνάκρινον τὰς
συνειδήσεις· καὶ ἔκβαλε ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν ἔννοιαν πο-
νηράν, πάντα λογισμὸν ἀσελγῆ, πᾶσαν ἐπιθυμίαν καὶ
ἐνθύμησιν αἰσχράν, πάντα λόγον ἀπρεπῆ, πάντα φθόνον
καὶ τύφον καὶ ὑπόκρισιν, πᾶν ψεῦδος, πάντα δόλον,
πάντα πειρασμὸν βιωτικόν, πᾶσαν πλεονεξίαν, πᾶσαν
κενοδοξίαν, πᾶσαν κακίαν, πάντα θυμόν, πᾶσαν ὀργήν,
πᾶσαν μνησικακίαν, πᾶσαν βλασφημίαν, πᾶσαν φιλαρ-
γυρίαν καὶ ραθυμίαν, πᾶσαν κίνησιν σαρκός τε καὶ
πνεύματος, ἀπηλλοτριωμένην τοῦ θελήματος τῆς ἀγιό-
τητός Σου.

[ἔκφώνως]:

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, φιλάνθρωπε Κύριε,
μετὰ παρρησίας, ἀκατακρίτως, ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, ψυχῇ
πεφωτισμένῃ, ἀνεπαισχύντῳ προσώπῳ, ἡγιασμένοις χεί-

λεσι, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι Σέ, τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἅγιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν.

Ἄο λαός· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς...

Ἄο Ἱερεὺς [ἐστῶς λέγει καθ' ἑαυτόν]:

Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, Κύριε, Κύριε τῶν δυνάμεων, ὁ εἰδὼς τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς, ἀπὸ τοῦ πονηροῦ καὶ ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ καὶ πάσης ἐπηρείας καὶ μεθοδείας αὐτοῦ διὰ τὸ ὄνομά Σου τὸ ἅγιον, τὸ ἐπικληθὲν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ταπείνωσιν.

[ἐκφώνως]:

Ἄοτι Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἄο λαός· Ἀμήν.

Ἄο Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ἄο Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ἄο Ἱερεὺς [μυστικῶς]:

Σοὶ ἐκλίναμεν οἱ δοῦλοί Σου, Κύριε, τοὺς ἑαυτῶν αὐχένας, ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Θυσιαστηρίου, ἀπεκδεχόμενοι τὰ παρὰ Σοῦ πλούσια ἐλέη· πλουσίαν καὶ νῦν τὴν χάριν Σου καὶ τὴν εὐλογίαν Σου ἐξαπόστειλον ἡμῖν, Δέσποτα, καὶ ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύματα, ἵνα ἄξιοι γενώμεθα κοινωνοὶ καὶ μέτοχοι γενέσθαι τῶν ἁγίων Σου μυστηρίων εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

[ἐκφώνως]:

Σὺ γὰρ προσκυνητὸς καὶ δεδοξασμένος ὑπάρχεις, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ὁ μονογενὴς Σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

[Μετὰ τοῦτο στρεφόμενος πρὸς τὸν λαὸν ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ]:

Καὶ ἔσται ἡ χάρις καὶ τὰ ἐλέη τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσιῦ, ἀκτίστου καὶ ἀδιαιρέτου καὶ προσκυνητῆς Τριάδος μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ λαός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός Σου.

Ὁ Διάκονος· Μετὰ φόβου Θεοῦ πρόσχωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς [ὑψῶν τὸν ἄρτον λέγει καθ' ἑαυτόν]:

Ἄγιε, ὁ ἐν Ἁγίοις ἀναπαυόμενος, Κύριε, ἁγιάσον ἡμᾶς τῷ λόγῳ τῆς Σῆς χάριτος καὶ ἐπιφοιτήσῃ τοῦ παναγίου Σου Πνεύματος. Σὺ γὰρ εἶπας, Δέσποτα· Ἄγιοι ἔσεσθε, ὅτι Ἄγιός εἰμι, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

[Καὶ τὴν ἐξῆς εὐχήν]:

Ἀκατάληπτε Θεέ, Λόγε, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ Πνεύματι ὁμοούσιε, συναΐδιε, καὶ ἀχώριστε, πρόσδεξαι τὸν ἀκήρατον ὕμνον ἐν ταῖς ἁγίαις Σου ἀναιμάκτοις θυσίαις σὺν τοῖς Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ καὶ παρ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, βοῶντος καὶ λέγοντος.

[Εἶτα ἐκφωνεῖ]:

Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Ὁ λαός· Εἰς Ἄγιος, εἰς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός, σὺν ἁγίῳ Πνεύματι, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἁγιωτάτου ἡμῶν Πατρός καὶ Ἀρχιεπισκόπου (δεῖνος) καὶ ὑπὲρ πάσης ψυχῆς θλιβομένης καὶ καταπονουμένης, ἐλέους καὶ βοηθείας Θεοῦ ἐπιδεδομένης, καὶ ἐπιστροφῆς τῶν πεπλανημένων, ἰάσεως τῶν ἀσθενούντων, ἀναρρύσεως τῶν αἰχμαλώτων, ἀναπαύσεως τῶν προκεκοιμημένων πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, πάντες ἐκτενῶς εἰπόμεν, Κύριε ἐλέησον.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

[Τὸ ἄνωτέρω τοῦ Διακόνου λέγοντος, ὁ ἱερεὺς κλᾶ τὸν ἄρτον καὶ κρατεῖ τῇ δεξιᾷ τὸ ἥμισυ καὶ τῇ ἀριστερᾷ τὸ ἕτερον ἥμισυ, καὶ βάπτει τὸ τῆς δεξιᾶς ἐν τῷ κρατῆρι λέγων.

Ἐνωσις τοῦ παναγίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ εὐθέως ἄρχεται μελίζειν, καὶ τίθησιν εἰς τὸν κρατῆρα μίαν μερίδα ἀπλήν λέγων.

Ἦνωται καὶ ἡγίασται, καὶ τετελείωται τὰ ἅγια δῶρα ταῦτα, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἶτα δὲ ἐκχέει ζέον ὕδωρ εἰς τὸ Ποτήριον].

Ὁ Διάκονος Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ ψάλωμεν.

Ὁ λαός· [Κοινωνικὸν] Γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι Χριστὸς ὁ Κύριος. Ἀλληλούϊα.

Ὁ Ἱερεὺς, [ἐπεύχεται μυστικῶς πρὸ τοῦ μεταλαβεῖν]:

Ἄεσποτα Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ οὐράνιος ἄρτος, ἡ τροφή τοῦ παντὸς κόσμου, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν Σου, καὶ οὐκ εἰμί ἄξιος μεταλαβεῖν τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων Σου μυστηρίων· ἀλλὰ διὰ τὴν Σὴν ἀγαθότητα καὶ ἄφατον μακροθυμίαν ἄξιόν με ποιήσον καὶ ἀκατάκριτον καὶ ἀνεπαίσχυντον μετασχεῖν τοῦ παναγίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

[Μετὰ τοῦτο κοινωνεῖ ὁ Ἱερεὺς τοῦ σώματος καὶ αἵματος καὶ μεταδίδωσι τῷ Διακόνῳ. Ὅτε δὲ ἐπαίρει ὁ Διάκονος τὸν δίσκον καὶ τὸ ποτήριον εἰς τὸ μεταδιδόναι τῷ λαῷ, λέγει].

Ὁ Διάκονος· Κύριε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεὺς [ἐκφώνως]:

Δόξα τῷ Θεῷ τῷ ἁγιάσαντι καὶ ἁγιάζοντι πάντας ἡμᾶς.

Ὁ Διάκονος·

Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν· ἡ δόξα Σου καὶ ἡ βασιλεία Σου διαμένει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Ἱερεὺς [ἐκφώνως]:

Εὐλογητὸν τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος·

Μετὰ φόβου Θεοῦ προσέλθετε.

Ὁ λαός, [μετὰ τὸ μεταλαβεῖν ψάλλει]: Πλήρωσον τὸ στόμα μου αἰνέσεώς Σου, Κύριε, καὶ χαρᾶς ἐμπλησον τὰ χεῖλη μου, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν Σου.— Εὐχαριστοῦμέν Σοι Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς μετασχεῖν τοῦ σώματος καὶ αἵματός Σου εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον· ἀκατακρίτους ἡμᾶς διαφύλαξον, δεόμεθα, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Ὁ Ἱερεὺς·

[Μετὰ τὸ μεταλαβεῖν πάντας, λέγει καθ' ἑαυτὸν τὴν ἐξῆς εὐχὴν τοῦ θυμιάματος]:

Ἦχος x̣ π̣ | Ὑ — — — | Ὑ ὀ — — | Ὑ ὀ

ἁ' ᾠ̣ χ̣ Π λή ρω σον τὸ στό μα μου αἰ νέ σε

— — | — — — x̣ | — — — | Ὑ | — — — — | — —

ὡς Σου Κύ ρι ε ᾠ̣ και χα ρᾶς ἐμ πλησον τὰ χεῖ

— — π̣ | — — — — | — — — — | — — — — | — —

λη μου ᾠ̣ ὀ - πως ὕ μνή - σω τὴν δό ξαν Σου

Τὰ λοιπά : «Εὐχαριστοῦμέν Σοι, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν...» : χῆμα.

Εὐφρανας ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἐν τῇ ἐνώσει Σου καὶ Σοὶ προσφέρομεν ὕμνον χαριστήριον, καρπὸν χειλέων, ὁμολογούντων τὴν χάριν Σου σὺν τῷ θυμιάματι τούτῳ, ἀναβήτω δὲ πρὸς Σέ, ὁ Θεός· καὶ μὴ ἀποστραφείη διὰ κενῆς, ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν δι' αὐτοῦ εὐωδίαν τοῦ παναγίου Σου Πνεύματος, τὸ μύρον τὸ ἄχραντον καὶ ἀναφαίρετον· πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεως καὶ τὰ χεῖλη ἀγαλλιάσεως καὶ τὴν καρδίαν χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι διὰ παντὸς ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅπως γένηται ἡμῖν ἡ μετάληψις τῶν ἁγιασμάτων Αὐτοῦ εἰς ἀποτροπὴν παντὸς πονηροῦ πράγματος, εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου, εἰς κοινωνίαν καὶ δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, δεηθῶμεν. Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων καὶ Δικαίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς·

[Τοῦ Διακόνου τ' ἀνωτέρω λέγοντος ἐπεύχεται μυστικῶς]:

Θεός, ὁ διὰ πολλὴν καὶ ἄφατον εὐσπλαγχνίαν συγκαταβάς τῇ ἀσθενείᾳ τῶν δούλων Σου καὶ καταξιώσας ἡμᾶς μετασχεῖν ταύτης τῆς ἐπουρανίου τραπέζης, μὴ κατακρίνης ἡμᾶς, Δέσποτα, τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἀχράντων Σου μυστηρίων, ἀλλὰ φύλαξον ἡμᾶς, ἀγαθέ, ἐν ἁγιασμῷ, ἵνα ἄξιοι γενόμενοι τοῦ παναγίου Σου Πνεύματος εὕρωμεν μέρος καὶ κλῆρον μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός Σοι εὐαρεστη-

σάντων ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου Σου, διὰ τῶν οἰκτιρ-
μῶν τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ
Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' Οὗ εὐλογητὸς εἶ
σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι,
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

[ἔκφώνως]:

ᾠτι ἠυλόγηται καὶ ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ
πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἅγιον ὄνομά Σου, τοῦ Πα-
τρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ᾠ λαός: Ἀμήν.

ᾠ Ἱερεὺς: Εἰρήνη πᾶσι.

ᾠ Διάκονος: Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλί-
νωμεν.

ᾠ λαός: Σοί, Κύριε.

ᾠ Ἱερεὺς [καθ' ἑαυτόν]:

Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ἔπιδε ἐπὶ τοὺς δούλους
Σου, ὅτι Σοὶ τοὺς αὐχένας ἐκλίναμεν, καὶ ἔκτεινον
τὴν χεῖρά Σου τὴν κραταιάν, τὴν πλήρη εὐλογιῶν, καὶ
εὐλόγησον τὸν λαόν Σου, καὶ διαφύλαξον τὴν κληρονο-
μίαν Σου, ἵνα ἀεὶ καὶ διὰ παντὸς δοξάζωμέν Σε, τὸν μό-
νον ζῶντα καὶ ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, τὴν ἁγίαν καὶ ὁμο-
ούσιον Τριάδα, Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα.

[ἔκφωνως]:

Σοὶ γὰρ πρέπει καὶ ἐποφείλεται ἡ παρὰ πάντων ἡμῶν
πᾶσα δοξολογία, τιμὴ, προσκύνησις καὶ εὐχαριστία, τῷ
Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ᾠ λαός: Ἀμήν.

ᾠ Διάκονος: Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ πορευθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς

[ἐκφώνως ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ ἄμβωνος ἱστάμενος]:

Εκ δυνάμεως εἰς δύναμιν πορευόμενοι, καὶ πᾶσαν τὴν ἐν τῷ ναῷ Σου πληρώσαντες θείαν λειτουργίαν καὶ νῦν δεόμεθά Σου, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τελείας φιλανθρωπίας ἀξιώσον ἡμᾶς· ὀρθοτόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν, ρίζωσον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ Σου, πάντα ἐλέησον καὶ τῆς ἐπουρανίου Σου βασιλείας ἀξιούς ἀνάδειξον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' Οὗ Σοὶ πρέπει δόξα, τιμῆ, κράτος, ἅμα τῷ παναγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

[Μεθ' ὃ εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα].

Ὁ Διάκονος, [πρὸς τὸν λαόν, σοβαρῶς καὶ ἡρέμα]:

Ἀπολύεσθε ἐν εἰρήνῃ.

Ὁ Ἱερεὺς [καθ' ἑαυτόν]:

Εὐλόγηται ὁ Θεός, ὁ εὐλογῶν καὶ ἀγιάζων ἡμᾶς διὰ τῆς μεταλήψεως τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων Αὐτοῦ μυστηρίων, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

